

Uppdragsbeskrivning för en Nationell arbetsgrupp inom ramen för ett Kompetenscentrum för vårddata

En nationell arbetsgrupp etableras i enlighet med den beslutade modellen i Nationellt system för kunskapsstyrning hälsa- och sjukvård. Syftet med arbetet är att öka jämlikheten, effektiviteten och kvaliteten i vården baserat på de behov och gap som identifierats av Nationell samverkansgrupp (NSG).

Uppdragsgivande samverkansgrupp

Nationell samverkansgrupp för hälsodata.

Bakgrund och syfte

Under 2022 utarbetades förslag på en strategi för regiongemensam hantering av vårddata. Den nationella samverkansgruppen för hälsodata (NSG HD) inom det Nationella systemet för kunskapsstyrning hälsa- och sjukvård tillsatte en nationell arbetsgrupp (NAG) för att konkretisera strategin. NAG vårddatastrategi blev en del av ett projekt som genomfördes av Sveriges regioner i samverkan, med stöd från SKR, DG REFORM och EY, och syftade till att ta fram förslag på hur strategin för regiongemensam hantering av vårddata för sekundäranvändning kan förverkligas. Efter projektets avslut i juni 2025, föreslås att ett förnyat uppdrag ges till en NAG inom ramen för ett Kompetenscentrum för vårddata. Syftet är att bidra till ett effektivt och enhetligt regionalt genomförande av de uppdrag som Kompetenscentrum ansvarar för, samt säkerställa att regionernas perspektiv, behov och förutsättningar beaktas i det fortsatta arbetet med sekundäranvändning av vårddata.

Nationella arbetsgruppens uppdrag

Huvudsakliga uppgifter

Bidra till det praktiska genomförandet av centrets arbetspaket, särskilt inom:

- Harmonisering av variabler
- Förvaltning och vidareutveckling av användningsfall
- Stöd till regional utveckling av datakvalitet och Data Governance
- Samordning och återkoppling kring juridiska frågor
- Samverkan med myndigheter vid behov
- Samverkan med kundgrupperna för regionernas vårdinformationssystem
- Delta i beredning och kvalitetssäkring av leverabler, texter, förslag, mallar och vägledningar.
- Säkerställa regional förankring, t.ex. genom att bidra till kommunikation och dialog med respektive sjukvårdsregions interna strukturer och nätverk.
- Fungera som expert- och bollplank för Kompetenscentrumets kansli i tekniska, juridiska och organisatoriska frågor.
- Delta i möten med externa aktörer, såsom Socialstyrelsen, E-hälsomyndigheten eller andra initiativ inom EHDS, när så är relevant.

Mål och förväntat resultat

NAG ska bidra i planering och utformning av verksamheten och aktivt bidra i att identifiera hur Kompetenscentrumet ska utvecklas.

NAG ska aktivt bidra i och genomföra aktiviteter i Kompetenscentrumets uppdrag.

NAG ska bidra till förankring av arbetet i respektive sjukvårdsregion.

Sammansättning

NAG utgörs av sex ledamöter, en från varje sjukvårdsregion.

Rekommenderade kompetenser och erfarenheter

NAG bör sammantaget bestå av personer med god förståelse för både verksamhetens behov och tekniska och juridiska förutsättningar för sekundäranvändning av vårddata. Följande kompetensområden är särskilt värdefulla att täcka in i gruppen:

- **Datakvalitet och informationsstruktur:** erfarenhet av hur data skapas, valideras och används i regionernas uppföljning, analys och planering. Förståelse för variabelhantering, kodverk, register och standarder.
- **Data Governance och informationssäkerhet:** kännedom om regionens arbete med datastyrning, ansvarsfördelning, metadata, informationsklassning och relaterade policys.
- **Hälsoinformatik eller systemarkitektur:** förståelse för hur vårdinformationssystem fungerar, hur data extraheras, transformeras och tillgängliggörs, samt förmåga att tolka tekniska lösningsförslag och krav.
- **Juridik och integritetsfrågor:** erfarenhet av att hantera frågor kring GDPR, sekretess, rättslig grund för behandling, och tillgång till hälsodata för sekundära ändamål.
- **Nationell samverkan:** tidigare deltagande i nationella nätverk, projekt eller uppdrag som rör vårddata, register, statistik eller EHDS-frågor är meriterande.
- **Strategisk verksamhetsförankring:** god förståelse för vårdens styrning, uppföljning och användning av data på regional nivå. Gärna kombinerat med insyn i hur regionens ledning prioriterar och organiserar datarelaterade initiativ.

NAG bör åtminstone bestå av följande roller:

- Jurist (minst 30%)
- Informatiker (ca 30%)
- Datahanteringsexpert (ca 30%)
- Dataanalytiker (ca 30%)
- Vårdinformationssystemsexpert (ca 30%)

Samarbete

Samverkan kommer att ske med externa parter, t ex myndigheter, inom ramen för Kompetenscentrumets uppdrag.

Arbetsätt

NAG ska utse en ordförande som ska samarbeta och vara primär kontaktpunkt gentemot SKR som samordnande aktör av Kompetenscentrumet.

NAG-möten hålls veckovis, i huvudsak digitalt. Gruppen kan organiseras i tillfälliga arbetspar eller team utifrån respektive deltagares kompetensområden och aktuella arbetsuppgifter. Arbetet sker i samverkan med övriga regionala nätverk, inklusive juridiska nätverk, datakoordinatorer, systemägare och stödresurser. Inför påbörjat arbete behöver överlämning ske från NAG vårddatastrategi så att all kunskap och erfarenhet följer med till den nya NAG:en. Man bör diskutera om medlemmarna i NAG vårddatastrategi ska ingå i en taktisk styrgrupp kopplat till Kompetenscentrumet för att verkligen säkerställa att centrumets framdrift går i linje med vårddatastrategiprojektets rekommendationer.

Tidsram och leveranser

Uppdraget påbörjas hösten 2025 i samband med etableringen av Kompetenscentrum.

Uppdraget beräknas pågå under 2025 och 2026 och ska levereras i enlighet med NSG hälsodatas beslut om uppdrag till Kompetenscentrum.

Resursuppskattning

Respektive sjukvårdsregion rekommenderas, utifrån förslag från Projektet *Strategi för regiongemensam vårddatastrategi*, avsätta resurser i omfattningen 30-50 % av en heltidstjänst per deltagare. Det finns möjlighet till variation beroende på fas och arbetsbelastning. Om så inte är möjligt ska sjukvårdsregionerna avsätta resurser minst i omfattningen 10 % av en heltidstjänst per deltagare, gärna med möjlighet till utökad omfattning över tid.

Nomineringsförfarande

Varje ledamot i NSG hälsodata nominerar en representant från sin respektive sjukvårdsregion. Sjukvårdsregionala samordnare kan finnas till som stöd och hjälp att finna rätt resurser från sjukvårdsregionen.

Nomineringen ska innehålla namn, funktion inom sjukvårdsregionen och kompetensprofil. Nomineringen ska inkomma **senast den 31 augusti 2025** och mejlas till Stödfunktionen för Nationellt system för kunskapsstyrning hälsa- och sjukvård: kunskapsstyrning-varld@skr.se

Ledamöter till NAG kompetenscentrum vårddata tillsätts så att ledamöterna tillsammans uppnår den önskade samlade kompetensen.

Kontaktperson

Peder Hofman-Bang, SKR, peder.hofman-bang@skr.se

Ansvarsfördelning NSG och NAG

- NSG tillsätter arbetsgrupper
- NSG ansvarar för att rutinen för nominering och fastställande av NAG-ordförande och NAG-ledamöter tillämpas
- NSG leder och följer upp arbetet i arbetsgrupperna. Arbetsgruppen ska ha en kontinuerlig dialog med NSG. Om ansvaret för NAG:en är delad mellan flera NSG kan en styrgrupp bildas med representation från samtliga NSG.
- NAG rapporterar arbetet direkt till NSG, eller via styrgrupp
- NSG godkänner NAG:ens slutprodukt
- NSG ansvarar för förvaltning av arbetet